

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่องการใช้นวัตกรรมรายการของนักศึกษาในหอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย ดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตารางที่ 1-3
- ตอนที่ 2 สภาพการใช้งห้องสมุดโดยทั่ว ๆ ไป ตารางที่ 4-6
- ตอนที่ 3 การใช้นวัตกรรมรายการในห้องสมุด ตลอดจนข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงงานนวัตกรรมรายการของหอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตารางที่ 7-24

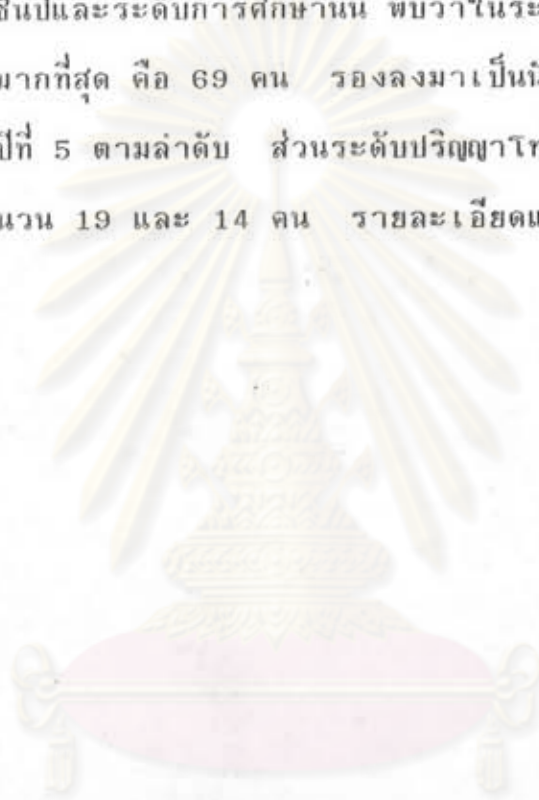
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
คณะ ระดับการศึกษาและชั้นปี

จากแบบสอบถามจำนวน 272 ชุด นำมาจำแนกตาม คณะ ระดับการศึกษา และชั้นปี ได้ดังนี้ คือ เมื่อจำแนกตามคณะเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ รวม 138 คน คิดเป็นร้อยละ 50.73 ของจำนวนกลุ่มประชากร เป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวม 121 คน หรือร้อยละ 44.49 และเป็นนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 13 คน หรือร้อยละ 4.78 ของจำนวนกลุ่มประชากร

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา ระดับปริญญาตรีทั้ง 3 คณะ จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 87.87 นักศึกษา

ระดับปริญญาโทจากคณะศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 33 คน หรือร้อยละ 12.13 ส่วนคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่มีการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท

ในด้านชั้นปีและระดับการศึกษานั้น พบว่าในระดับปริญญาตรีนั้นเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มากที่สุด คือ 69 คน รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 ตามลำดับ ส่วนระดับปริญญาโทนั้นเป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 19 และ 14 คน รายละเอียดแสดงไว้ตารางที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 272 คน จำแนกตามคณะ ระดับการศึกษา ชั้นปี

ระดับการศึกษา/ชั้นปี	ปริญญาตรี					ปริญญาโท			รวม	
	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 5	รวม	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2		รวม
	คณะศึกษาศาสตร์	31 (12.97%)	24 (10.04%)	44 (18.41%)	12 (5.02%)	-	111 (46.44%)	16 (48.48%)		11 (33.33%)
คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	26 (10.88%)	25 (10.46%)	25 (10.46%)	37 (15.48%)	2 (0.74%)	115 (48.12%)	3 (9.09%)	3 (9.09%)	6 (18.18%)	121 (44.49%)
คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	7 (2.93%)	6 (2.51%)	-	-	-	13 (5.44%)	-	-	-	13 (4.78%)
รวม	64 (26.78%)	55 (23.01%)	69 (28.87%)	49 (20.50%)	2 (0.74%)	239 (87.87%)	19 (57.58%)	14 (42.42%)	33 (12.13%)	272 (100.00%)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพศและอายุ

จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 272 คน นักศึกษาจำนวนเกินกว่าครึ่ง 160 คน หรือร้อยละ 58.82 เป็นผู้หญิง ในขณะที่นักศึกษาชายมีเพียง 112 คน หรือร้อยละ 41.18

ในด้านอายุของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่ามีอายุระหว่าง 18-22 ปีมากที่สุด คือ จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 83.09 รองลงมา เป็นผู้มีอายุระหว่าง 23-27 ปี จำนวน 19 คน หรือร้อยละ 6.98 สำหรับ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 28-32 ปี มีจำนวน 12 คน หรือร้อยละ 4.41 นักศึกษา ที่มีอายุสูงสุด คืออายุ 33 ปีขึ้นไป มีจำนวน 13 คน หรือร้อยละ 4.78 ส่วน ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี ลงมานั้นมีจำนวนน้อยมากคือ จำนวน 2 คน หรือร้อยละ 0.74 และเป็นเพศหญิง รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 272 คน จำแนกตามเพศและอายุ

เพศ	อายุ					รวม
	ต่ำกว่า 18ปี	18-22ปี	23-27ปี	28-32ปี	33ปีขึ้นไป	
ชาย	—	85 (31.25%)	8 (2.94%)	10 (3.68%)	9 (3.31%)	112 (41.18%)
หญิง	2 (0.74%)	141 (51.84%)	11 (4.04%)	2 (0.74%)	4 (1.47%)	160 (58.82%)
รวม	2 (0.74%)	226 (83.09%)	19 (6.98%)	12 (4.41%)	13 (4.78%)	272 (100.00%)

อายุและระดับการศึกษา

จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 272 คน นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 18-22 ปี มากที่สุด โดยมีจำนวนถึง 226 คน คิดเป็นร้อยละ 83.09 รองลงมาคืออายุระหว่าง 23-27 ปี จำนวน 19 คน หรือร้อยละ 6.98 อันดับที่มีอายุ 33 ปี ขึ้นไป จำนวน 13 คน หรือร้อยละ 4.78 อันดับที่มีอายุระหว่าง 28-32 ปี มีจำนวน 12 คน หรือร้อยละ 4.41 และอายุต่ำกว่า 18 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 2 คน

เมื่อจำแนกตามอายุและระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18-22 ปี และอายุต่ำกว่า 18 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด และน้อยที่สุดนั้น เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 28 - 32 ปี และอายุ 33 ปี ขึ้นไปนั้น เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท สำหรับนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 23-27 ปี จะมีทั้งนักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับปริญญาโท รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 272 คน จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	อายุ					รวม
	ต่ำกว่า 18 ปี	18-22ปี	23-27ปี	28-32ปี	33ปีขึ้นไป	
ปริญญาตรี	2 (0.74%)	226 (83.09%)	11 (4.04%)	-	-	239 (87.87)
ปริญญาโท	-	-	8 (2.94%)	12 (4.41%)	13 (4.78%)	33 (12.13)
รวม	2 (0.74%)	226 (83.09%)	19 (6.98%)	12 (4.41%)	13 (4.78%)	272 (100.00)

ตอนที่ 2 สภาพการใช้ห้องสมุดโดยทั่ว ๆ ไป

ความถี่ในการใช้ห้องสมุด

นักศึกษาจำนวน 99 คน หรือร้อยละ 36.40 ผู้ใช้ห้องสมุด โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 5-6 วัน รองลงมาจำนวน 90 คนหรือร้อยละ 33.09 จะใช้ห้องสมุด 3-4 วันต่อสัปดาห์ ส่วนนักศึกษาที่ใช้ห้องสมุดทุกวันมีจำนวน 49 คน หรือร้อยละ 18.01 และนักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 34 คน หรือร้อยละ 12.50 จะใช้ห้องสมุดเฉลี่ยสัปดาห์ละ 1-2 วัน

เมื่อจำแนกตามคณะพบว่า ความถี่ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาทั้ง 3 คณะ แตกต่างกันคือ นักศึกษาจำนวนเกือบครึ่ง (40.50%) ของคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ใช้ห้องสมุด 5-6 วันต่อสัปดาห์ ในขณะที่นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 40.58 จะใช้ห้องสมุด 3-4 วันต่อสัปดาห์ ส่วนนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 38.46 จะใช้ห้องสมุดเพียง 1-2 วันต่อสัปดาห์ รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ความถี่ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา จำนวนตามคณะ

คณะ	ความถี่ในการใช้ห้องสมุด			
	ใช้ทุกวัน	5-6วัน/สัปดาห์	3-4วัน/สัปดาห์	1-2วัน/สัปดาห์
ศึกษาศาสตร์ (N=138)	14 (10.14%)	48 (34.78%)	56 (40.58%)	20 (14.49%)
มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ (N=121)	33 (27.27%)	34 (40.50%)	30 (24.79%)	9 (7.44%)
วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี (N=13)	2 (15.38%)	2 (15.38%)	4 (30.77%)	5 (38.46%)
รวม (N=272)	49 (18.01%)	99 (36.40%)	90 (33.09%)	34 (12.50%)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด

วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดของนักศึกษาทั้ง 3 คณะ ตรงกัน
คือ นักศึกษาใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้าเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ประกอบการเรียน
การทำงาน และการวิจัยตามที่ได้รับมอบหมาย รวม 203 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
51.39 รองลงมาจะใช้บริการด้านต่าง ๆ ของห้องสมุด เช่น บริการยืม-คืน
บริการวารสาร บริการโสตทัศนวัสดุ บริการข้อสนเทศและบริการอื่น ๆ รวม 167 ค
หรือ ร้อยละ 42.28 และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์อื่น ๆ ในการเข้าใช้ห้องสมุด โดยระบุว่าเพื่อทำรายงา
เพื่อน ๆ อ่านหนังสือ นัดพบกับเพื่อน ๆ และใช้เป็นห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทาง
บรรณารักษศาสตร์ 25 ครั้งหรือร้อยละ 6.33 รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด จำแนกตามคณะ

วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด	คณะ			
	ศึกษาศาสตร์ (N=138)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=121)	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี (N=13)	รวม (N=395)
เพื่อค้นคว้าเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ประกอบ การเรียน การทำงาน และการวิจัย ที่ได้รับมอบหมาย	104 (51.23%)	90 (50.28%)	9 (69.23%)	203 (51.39%)
เพื่อใช้บริการด้านต่างๆ ของห้องสมุด เช่น บริการยืม-คืน บริการวารสาร บริการ สอดค้นวัสดุ บริการข้อสนเทศ และบริการอื่น ๆ	92 (45.32%)	71 (39.66%)	4 (30.77%)	167 (42.28%)
อื่น ๆ โปรดระบุ	7 (3.45%)	18 (10.06%)	-	25 (6.33%)

* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

วิธีเรียนรู้การใช้ห้องสมุด

นักศึกษาส่วนใหญ่จำนวน 230 คน หรือร้อยละ 84.56 เรียนรู้การใช้ห้องสมุดอย่างเป็นทางการ (เรียนจากวิชาการใช้ห้องสมุดและทักษะการเรียนรู้ (421-101) และเรียนจากวิชาการใช้ห้องสมุดจากสถานศึกษาเดิม) และนักศึกษาจำนวน 42 คน หรือร้อยละ 15.44 ที่เรียนรู้การใช้ห้องสมุดอย่างไม่เป็นทางการ (เรียนด้วยตัวเองจากคู่มือการใช้ห้องสมุด ได้รับคำแนะนำจากบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพื่อน รุ่นพี่ และโดยวิธีอื่น ๆ)

เมื่อจำแนกตามคณะพบว่า วิธีเรียนรู้การใช้ห้องสมุดของนักศึกษา ทั้ง 3 คณะ คือ นักศึกษากลุ่มใหญ่ของคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 126, 93 และ 11 คน หรือร้อยละ 91.30, 76.86, และ 84.62 เรียนรู้การใช้ห้องสมุดอย่างเป็นทางการ และมีนักศึกษาเพียง 12, 28 และ 2 คน หรือร้อยละ 8.70, 23.14 และ 15.38 เท่านั้นที่เรียนรู้การใช้ห้องสมุดอย่างไม่เป็นทางการ รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 วิธีเรียนรู้การใช้ห้องสมุด จำแนกตามคณะ

วิธีเรียนรู้การใช้ห้องสมุด	คณะ			รวม (N=272)
	ศึกษาศาสตร์ (N=138)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=121)	วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (N=13)	
เรียนรู้อย่างเป็นทางการ (จากวิชาการใช้ห้องสมุด และทักษะการเรียน (421-101) และเรียน จากวิชาการใช้ห้องสมุด สถานศึกษาเดิม	126 (91.30%)	93 (76.86%)	11 (84.62%)	230 (84.56)
เรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ (เรียนรู้ด้วยตัวเองจากคู่มือ การใช้ห้องสมุด ได้รับคำ แนะนำจากบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพื่อน รุ่นพี่ และวิธีอื่น ๆ	12 (8.70%)	28 (23.14%)	2 (15.38%)	42 (15.44)

ตอนที่ 3 การใช้บัตรรายการในห้องสมุด

ความถี่ในการใช้บัตรรายการ

นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุด จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 ส่วนมากใช้บัตรรายการ รองลงมาจำนวน 90 คน หรือร้อยละ 33.09 จะใช้บัตรรายการเป็นบางครั้ง และนักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 29 คน หรือร้อยละ 10.66 จะใช้บัตรรายการทุกครั้ง

เมื่อจำแนกตามคณะพบว่า ความถี่ในการใช้บัตรรายการของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์คล้ายคลึงกันกับนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กล่าวคือ นักศึกษาจำนวน มากกว่าครึ่ง หรือร้อยละ 63.77 และ 52.07 ส่วนมากใช้บัตรรายการ ในขณะที่ความถี่ในการใช้บัตรรายการของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะแตกต่างออกไป กล่าวคือ นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุด จำนวน 10 คน หรือร้อยละ 76.92 จะใช้บัตรรายการเป็นบางครั้ง รองลงมา จำนวน 2 คน หรือร้อยละ 15.38 ส่วนมากใช้บัตรรายการ และนักศึกษาจำนวนนี้ ที่สุด 1 คน จะใช้บัตรรายการทุกครั้ง รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ความถี่ในการใช้บัตรรายการของนักศึกษา จำแนกตามคณะ

ความถี่ในการใช้บัตรรายการ	คณะ			รวม (N=272)
	ศึกษาศาสตร์ (N=138)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=121)	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี (N=13)	
ใช้บัตรรายการทุกครั้ง	15 (10.87%)	13 (10.74%)	1 (7.69%)	29 (10.66)
ส่วนมากใช้บัตรรายการ	88 (63.77%)	63 (52.07%)	2 (15.38%)	153 (56.25)
ใช้เป็นบางครั้ง	35 (25.36%)	45 (37.19%)	10 (76.92%)	90 (33.09)

ความสามารถในการแยกการลงรายการในบัตรรายการแบบ AACR 1

และแบบ AACR 2

จากจำนวนนักศึกษา 272 คน พบว่า นักศึกษาจำนวนมากกว่าครึ่งคือ 153 คน หรือร้อยละ 56.25 ไม่ทราบและแยกไม่ออกว่าบัตรรายการของห้องสมุดมีการลงรายการถึง 2 แบบ คือ แบบ AACR 1 และแบบ AACR 2 รองลงมานักศึกษาจำนวน 80 คน หรือร้อยละ 29.41 นั้นจะทราบว่าบัตรรายการของห้องสมุดมีการลงรายการ 2 แบบ แต่ละแยกไม่ออกว่าแบบไหนเป็นแบบ

AACR 1 และ AACR 2 นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 39 คน หรือร้อยละ 14.34 เท่านั้นที่ทราบและสามารถแยกออกระหว่างการลงรายการในบัตรรายการแบบ AACR 1 และ AACR 2

เมื่อจำแนกตามคณะพบว่า นักศึกษากลุ่มใหญ่ทั้ง 3 คณะ จำนวน 85, 60 และ 8 คน หรือร้อยละ 61.60, 49.59 และ 61.54 ไม่ทราบและแยกไม่ออกว่าบัตรรายการของห้องสมุดมีการลงรายการ 2 แบบ รองลงมา นักศึกษาจำนวน 33, 42 และ 5 คน หรือร้อยละ 23.91, 34.71 และ 38.46 จะทราบว่าบัตรรายการของห้องสมุดมีการลงรายการ 2 แบบ แต่จะแยกไม่ออก และนักศึกษาน้อยที่สุด 20 และ 19 คน จากคณะศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จะทราบและแยกออก ส่วนนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่มีการตอบในข้อนี้ รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ความสามารถในการแยกการลงรายการในบัตรรายการแบบ
AACR 1 และแบบ AACR 2 จำแนกตามคณะ

รู้จักและแยกออกระหว่าง บัตรรายการแบบ AACR 1 และ AACR 2	คณะ			รวม (N=272)
	ศึกษาศาสตร์ (N=138)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=121)	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี (N=13)	
ทราบและสามารถ แยกออก	20 (14.49%)	19 (15.70%)	-	39 (14.34%)
ทราบแต่แยกไม่ออก	33 (23.91%)	42 (34.71%)	5 (38.46%)	80 (29.41%)
ไม่ทราบและแยก ไม่ออก	85 (65.59%)	60 (49.59%)	8 (61.54%)	135 (56.25%)

ผลกระทบต่อการใช้บัตรรายการของนักศึกษา

จากการที่ห้องสมุดมีการลงรายการในบัตรรายการ 2 แบบ คือ แบบ AACR 1 และ AACR 2 นักศึกษาส่วนใหญ่จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 93.38 เห็นว่าไม่มีผลกระทบต่อการใช้บัตรรายการ โดยเป็นนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 132 คน หรือ ร้อยละ 95.65 นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 111 คน หรือร้อยละ 91.74 และ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 11 คน หรือร้อยละ 84.62 สำหรับนักศึกษานอกกลุ่ม จำนวน 18 คน หรือร้อยละ 6.62 กลับเห็นว่า การลงรายการ 2 แบบ ในบัตรรายการนั้นมีผลต่อการใช้บัตรรายการ โดยเป็น นักศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี จำนวน 6, 10 และ 2 คน หรือ ร้อยละ 4.35, 8.26 และ 15.38 ตามลำดับ โดยนักศึกษาระบุเหตุผลว่า ทำให้ยุ่งยาก สับสน และทำให้เสียเวลาในการใช้บัตรรายการ เพราะ หลักการลงรายการแบบ AACR 1 จะแตกต่างกับแบบ AACR 2 ในบางจุด รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ผลกระทบต่อการใช้บัตรรายการของนักศึกษา เมื่อลงรายการ
ในบัตรรายการแบบ AACR 1 และแบบ AACR 2 จำแนกตามคณะ

ผลกระทบต่อการใช้ บัตรรายการ	คณะ			
	ศึกษาศาสตร์ (N=138)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=121)	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี (N=13)	รวม (N=272)
ไม่มี	132 (95.65%)	111 (91.74%)	11 (84.62%)	254 (93.38%)
มี	6 (4.35%)	10 (8.26%)	2 (15.38%)	18 (6.62%)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ

วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการของนักศึกษาอันดับแรก คือ เพื่อใช้ค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการทำกาบ้าน รายงานรวม 161 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.68 รองลงมาจะใช้บัตรรายการเพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการเรียนตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด รวม 152 ครั้ง หรือร้อยละ 22.35 อันดับที่สาม เพื่อการค้นหาหนังสืออ่านประกอบวิชาที่กำลังศึกษาตามที่ตัวเองสนใจ รวม 131 ครั้ง หรือร้อยละ 19.26 อันดับสี่ ใช้บัตรรายการเพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์อ่านตามความสนใจของตัวเองรวม 110 ครั้ง หรือร้อยละ 16.18 อันดับห้า ใช้บัตรรายการเพื่อหาตำแหน่งของหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ต้องการในห้องสมุด 72 ครั้ง หรือร้อยละ 10.59 อันดับหก ใช้บัตรรายการเพื่อรวบรวมบรรณานุกรมหรือสิ่งพิมพ์ในเรื่องที่ตัวเองต้องการ อันดับเจ็ด ใช้เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยมีคำตอบ 39 และ 14 ครั้ง หรือร้อยละ 5.74 และ 2.05 ตามลำดับ สำหรับวัตถุประสงค์อื่น ๆ ในการใช้บัตรรายนั้นน้อยที่สุด คือ มีคำตอบเพียง 1 ครั้ง หรือร้อยละ 0.15 โดยนักศึกษาระบุเหตุผลว่าเพื่อต้องการดูตัวอย่างการทำบัตรรายการของห้องสมุด

เมื่อจำแนกตามคณะ พบว่า วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการของนักศึกษาทั้ง 3 คณะ คล้ายคลึงกันใน 2 อันดับแรก กล่าวคือ นักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการเพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการทำกาบ้าน รายงาน โดยมีคำตอบถึง 82, 69 และ 10 ครั้ง รองลงมาจะใช้บัตรรายการเพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการเรียนตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด โดยมีคำตอบถึง 78, 65 และ 9 ครั้ง ตามลำดับ อันดับสาม นักศึกษาคณะ

ศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ในการใช้
บัตรรายการที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ใช้เพื่อค้นหาหนังสืออ่านประกอบวิชาที่กำลัง
ศึกษาตามที่ตัวเองสนใจ โดยมีคำตอบถึง 69 และ 58 ครั้ง ในขณะที่วัตถุประสงค์
ในการใช้บัตรรายการของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะแตกต่างกันไป
จาก 2 คณะดังกล่าว โดยใช้บัตรรายการเพื่อรวบรวมบรรณานุกรมหรือรายชื่อสิ่งพิมพ์
ในเรื่องที่ตัวเองต้องการ โดยมีคำตอบ 8 ครั้งสำหรับวัตถุประสงค์ในข้ออื่น ๆ มีการ
ใช้น้อย รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 10

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 · วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการของนักศึกษา* จำแนกตามคณะ

วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ	คณะ			
	ศึกษาศาสตร์ (N=138)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=121)	วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (N=13)	รวม (N=680)
เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการเรียนตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด	78 (22.22%)	65 (22.60%)	9 (21.95%)	152 (22.35%)
เพื่อค้นหาหนังสืออ่านประกอบวิชาที่กำลังศึกษาตามที่ตัวเองสนใจ	69 (19.66%)	58 (20.14%)	4 (9.76%)	131 (19.26%)
เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการทำกาบ้าน รายงาน	82 (23.36%)	69 (24.96%)	10 (24.39%)	161 (23.68%)
เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์	10 (2.85%)	4 (1.39%)	-	14 (2.05%)
เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์อ่านตามความสนใจของตัวเอง	59 (16.81%)	47 (16.32%)	4 (9.76%)	110 (16.18%)
เพื่อรวบรวมบรรณานุกรมหรือรายชื่อสิ่งพิมพ์ในเรื่องที่ตัวเองต้องการ	20 (5.70%)	11 (3.82%)	8 (19.51%)	39 (5.74%)
เพื่อหาตำแหน่งของหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ต้องการในห้องสมุด	33 (9.40%)	33 (11.46%)	6 (14.63%)	72 (10.59%)
อื่น ๆ โปรดระบุ	-	1 (0.35%)	-	1 (0.15%)

*ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

การมีข้อมูลนำมาใช้ค้นบัตรรายการ

จากจำนวนนักศึกษา 272 คน ที่เข้ามาใช้บัตรรายการในห้องสมุดนั้น พบว่า นักศึกษาจำนวนเกือบครึ่ง คือ 125 คน หรือร้อยละ 45.96 ส่วนใหญ่ จะมีข้อมูลมาค้น รองลงมา จำนวน 109 คน หรือร้อยละ 40.07 นั้น มีข้อมูลมาค้นเพียงบางครั้ง และมีนักศึกษาเพียง 16 คน หรือร้อยละ 5.88 เท่านั้น ที่มีข้อมูลมาค้นบัตรรายการทุกครั้ง ส่วนนักศึกษาจำนวน 22 คน หรือร้อยละ 8.09 ไม่มีข้อมูลมาค้นบัตรรายการ

เมื่อจำแนกตามคณะ พบว่า นักศึกษา 3 คณะ มีข้อมูลมาใช้ค้นบัตรรายการที่คล้ายคลึงกันใน 2 อันดับแรก คือ นักศึกษาจำนวนเกือบครึ่งของ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 61, 53 และ 6 คน ส่วนใหญ่มีข้อมูลมาค้นบัตรรายการ รองลงมานักศึกษาจำนวน 53, 51 และ 5 คน จะมีข้อมูลมาค้นเพียงบางครั้ง และนักศึกษาที่มีข้อมูลมาค้นบัตรรายการทุกครั้งเป็น นักศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ 12 คน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 4 คน สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้นไม่ปรากฏคำตอบในข้อนี้

ส่วนนักศึกษาจำนวน 22 คน ที่ไม่มีข้อมูลมาค้นบัตรรายการนั้นเป็น นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 12 คน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 8 คน และอีก 2 คน เป็นนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การมีข้อมูลนำมาใช้ค้นบัตรรายการ จำแนกตามคณะ

ข้อมูลที่นำมาใช้ค้น	คณะ			
	ศึกษาศาสตร์ (N=138)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=121)	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี (N=13)	รวม (N=272)
มีข้อมูลมาค้นทุกครั้ง	12 (8.70%)	4 (3.31%)	- (5.88%)	16 (5.88%)
ส่วนใหญ่มีข้อมูลมาค้น	61 (44.20%)	58 (47.93%)	6 (46.15%)	125 (45.96%)
มีข้อมูลมาค้นเพียง บางครั้ง	53 (38.40%)	51 (42.15%)	5 (38.46%)	109 (40.07%)
ไม่มีข้อมูลมาค้น	12 (8.70%)	8 (6.61%)	2 (15.38%)	22 (8.09%)

ประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ค้น

จากจำนวนนักศึกษาที่มีข้อมูลมาค้นบัตรรายการ 250 คนนั้น พบว่า ข้อมูลที่นักศึกษานำมาใช้ค้นบัตรรายการมากที่สุดคือชื่อเรื่อง โดยมีคำตอบถึง 190 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 41.85 รองลงมาเป็นผู้แต่งที่เป็นชื่อบุคคล โดยมีจำนวนคำตอบถึง 123 ครั้ง หรือร้อยละ 27.09 อันดับที่สาม เป็นหัวข้อเรื่อง โดยมีคำตอบถึง 93 ครั้ง หรือร้อยละ 20.48 ส่วนข้อมูลชื่อผู้แปล ชื่อผู้แต่งที่เป็นสถาบัน องค์การ สมาคม ฯลฯ และชื่อผู้แต่งร่วมมีการใช้ค่อนข้างน้อย โดยมีจำนวนคำตอบ เป็น 17, 16 และ 15 ครั้ง หรือร้อยละ 3.74, 3.52 และ 3.30 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามคณะ พบว่านักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษย-ศาสตร์และสังคมศาสตร์ นำข้อมูลมาใช้ค้นบัตรรายการ 3 อันดับแรกคล้ายคลึงกันมาก กล่าวคือจะใช้ข้อมูลชื่อเรื่อง เป็นอันดับแรก โดยมีจำนวนคำตอบเป็น 92 และ 89 ครั้ง รองลงมาจะใช้ข้อมูลชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคล โดยมีคำตอบ 58 และ 63 ครั้ง และใช้ข้อมูลหัวข้อเรื่องเป็นอันดับที่ 3 โดยมีคำตอบเป็น 48 และ 39 ครั้ง ส่วนข้อมูลอื่น ๆ มีการใช้น้อยมาก ส่วนนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้น แตกต่างไปเล็กน้อย กล่าวคือ นักศึกษานำข้อมูลชื่อเรื่องมาค้นเป็นอันดับแรก คล้ายคลึงกับนักศึกษา 2 คณะดังกล่าว รองลงมา จะใช้หัวข้อเรื่องและชื่อผู้แต่ง ที่เป็นบุคคล โดยมีคำตอบเป็น 9, 6 และ 2 ครั้งตามลำดับ ส่วนข้อมูลอื่น ๆ ไม่ปรากฏการใช้ รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ประเภทของข้อมูลที่น่ามาใช้คืน* จำแนกตามคณะ

ประเภทของข้อมูล ที่น่ามาใช้คืน	คณะ			รวม (N=454)
	ศึกษาศาสตร์ (N=126)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=113)	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี (N=11)	
ชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคล	58 (27.49%)	63 (27.88%)	2 (11.76%)	123 (27.09%)
ชื่อผู้แต่งที่เป็นสถาบัน องค์การ สมาคม ฯลฯ	3 (1.42%)	13 (5.75%)	-	16 (3.52%)
ชื่อผู้แต่งร่วม	4 (1.90%)	11 (4.87%)	-	15 (3.30%)
ชื่อผู้แปล	6 (2.84%)	11 (4.87%)	-	17 (3.74%)
ชื่อเรื่อง	92 (43.60%)	89 (39.8%)	9 (52.94%)	190 (41.85%)
หัวเรื่อง	48 (22.75%)	39 (17.26%)	6 (35.29%)	93 (20.48%)
อื่น ๆ ไปวาระบุ	-	-	-	-

*ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

แหล่งที่ได้ข้อมูลทางบรรณานุกรม

แหล่งที่นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ข้อมูลทางบรรณานุกรมมากเป็นอันดับแรก คือ รายชื่อสิ่งพิมพ์ที่อาจารย์กำหนดให้อ่าน โดยมีค่าตอบถึง 188 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.85 รองลงมาจะได้จากรายการอ้างอิงที่ปรากฏท้ายเรื่องให้อ่าน โดยมีค่าตอบถึง 108 ครั้ง หรือร้อยละ 26.34 อันดับที่สาม ได้จากแหล่งที่เพื่อนและรุ่นพี่แนะนำ โดยค่าตอบเป็น 50 ครั้ง หรือร้อยละ 12.20 สำหรับแหล่งข้อมูลทางบรรณานุกรมอันดับที่สี่ ห้า และ หก นั้น นักศึกษาได้จากรายชื่อสิ่งพิมพ์ใหม่ของห้องสมุด จากคำถามบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ และตู้โชว์หนังสือใหม่ โดยมีค่าตอบเป็น 23, 22 และ 15 ครั้ง หรือร้อยละ 5.61, 5.37 และ 3.66 ตามลำดับ ส่วนแหล่งข้อมูลทางบรรณานุกรมแหล่งอื่น ๆ ที่นักศึกษาได้ข้อมูลมานั้นมีน้อยมากคือมีเพียง 4 ครั้ง หรือร้อยละ 0.97 โดยนักศึกษาระบุว่าได้ข้อมูลมาจากร้านขายหนังสือ และค้นหาข้อมูลได้ด้วยตัวเอง

เมื่อจำแนกตามคณะพบว่าแหล่งข้อมูลทางบรรณานุกรมที่นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้นั้นคล้ายคลึงกันใน 3 อันดับแรก คือ อันดับแรกได้จากรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่อาจารย์กำหนดให้อ่าน โดยมีค่าตอบถึง 97 และ 85 ครั้ง รองลงมาได้จากรายการอ้างอิงที่ปรากฏท้ายเรื่อง ที่อ่าน โดยมีค่าตอบ 61 และ 46 ครั้ง อันดับที่ 3 ได้จากการแนะนำของเพื่อน และรุ่นพี่ โดยมีค่าตอบ 14 และ 30 ครั้ง ส่วนแหล่งอื่น ๆ ที่ได้ข้อมูลนั้นมีน้อย

ส่วนแหล่งที่ได้ข้อมูลทางบรรณานุกรมของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นั้นแตกต่างไปจาก 2 คณะ ดังกล่าว โดยอันดับแรกได้จากแหล่ง 2 แหล่ง คือ ได้จากรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่อาจารย์กำหนดให้อ่าน และได้จาก

เพื่อนและรุ่นพี่แนะนำ โดยมีคำตอบ 6 ครั้งเท่ากัน รองลงมาได้จากแหล่ง 2 แหล่ง เช่นเดียวกัน คือ ได้จากรายชื่อสิ่งพิมพ์ใหม่ของ ห้องสมุด และถาม บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ โดยมีคำตอบเป็น 2 ครั้งเท่ากัน ส่วนอันดับที่สาม ได้จากรายการอ้างอิงที่ปรากฏท้ายเรื่องที่อ่าน โดยมีคำตอบ เพียง 1 ครั้งเท่านั้น ส่วนแหล่งที่ได้จากตู้โทรศัพท์หนังสือใหม่ และจากแหล่งอื่น ๆ นั้น ไม่ปรากฏการใช้ รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 13

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 แหล่งที่ได้ข้อมูลทางบรรณานุกรม* จำแนกตามคณะ

แหล่งที่ได้ข้อมูลทาง บรรณานุกรม	คณะ			รวม (N=410)
	ศึกษาศาสตร์ (N=126)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=113)	วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (N=11)	
รายชื่อบริษัทที่อาจารย์ กำหนดให้อ่าน	97 (50.26%)	85 (42.50%)	6 (35.29%)	188 (45.85%)
รายการอ้างอิงที่ปรากฏ ท้ายเรื่องทีอ่าน	61 (31.61%)	46 (23.00%)	1 (5.88%)	108 (26.34%)
รายชื่อบริษัทใหม่ของ ห้องสมุด	2 (1.03%)	19 (9.50%)	2 (11.76%)	23 (5.61%)
ตู้โถ้วหนังสือใหม่	5 (2.59%)	10 (5.00%)	-	15 (3.66%)
เพื่อนและรุ่นพี่แนะนำ	14 (7.25%)	30 (15.00%)	6 (35.29%)	50 (12.20%)
ถามบรรณารักษ์และ เจ้าหน้าที่	12 (6.22%)	8 (4.00%)	2 (11.76%)	22 (5.37%)
อื่น ๆ โปรดระบุ	2 (1.03%)	2 (1.00%)	-	4 (0.97%)

*ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ประเภทของบัตรรายการที่ใช้คืนเมื่อไม่มีข้อมูลมาคืน

จากจำนวนนักศึกษา 22 คน ที่มาใช้บัตรรายการโดยไม่มีข้อมูลมาคืน พบว่า นักศึกษากลุ่มใหญ่จำนวน 19 คน หรือร้อยละ 86.36 นิยมใช้บัตรชื่อเรื่องมากที่สุด รองลงมา จะใช้บัตรเรื่อง จำนวน 3 คน หรือร้อยละ 13.64 ส่วนบัตรผู้แต่งไม่มีการใช้

เมื่อจำแนกตามคณะ พบว่า จากจำนวนนักศึกษาที่ใช้บัตรชื่อเรื่อง รวม 19 คน นั้น เป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 12 คน คณะมนุษยศาสตร์-และสังคมศาสตร์ จำนวน 5 คน และอีก 2 คน เป็นนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์-และเทคโนโลยี ส่วนนักศึกษาที่ใช้บัตรเรื่องคืนคว่าในกรณีของตนเองไม่มีข้อมูลมานั้น เป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้ง 3 คน รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 14

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ประเภทของบัตรที่ใช้ค้น ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลมาค้น จำแนกตามคณะ

ประเภทของบัตรที่ใช้ค้น	คณะ			รวม (N=22)
	ศึกษาศาสตร์ (N=12)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=8)	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี (N=2)	
บัตรผู้แต่ง	-	-	-	-
บัตรชื่อเรื่อง	12 (100.00%)	5 (62.50%)	2 (100.00%)	19 (86.36%)
บัตรเรื่อง	-	3 (37.50%)	-	3 (13.64%)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเภทของบัตรรายการที่ใช้ค้น

บัตรรายการที่นักศึกษาใช้ค้นมากที่สุด คือ บัตรชื่อเรื่อง ซึ่งมีจำนวน
ผู้ใช้มากถึง 185 คน หรือร้อยละ 68.01 รองลงมา เป็นบัตรผู้แต่งและบัตรเรื่อง
โดยมีจำนวนผู้ใช้ 48 และ 39 คน หรือร้อยละ 17.65 และ 14.34 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามคณะ พบว่า ประเภทของบัตรรายการที่นักศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ใช้กัน คล้ายคลึงกัน โดยจะใช้
บัตรชื่อเรื่องมากที่สุด คือมีจำนวนผู้ใช้ 96 และ 78 คน หรือร้อยละ 69.57 และ
64.46 ตามลำดับ รองลงมาจะใช้บัตรผู้แต่ง โดยมีจำนวนผู้ใช้ 26 และ 22 คน หรือ
ร้อยละ 18.84 และ 18.18 และใช้บัตรเรื่อง น้อยที่สุดโดยมีจำนวนผู้ใช้ 16
และ 21 คน หรือร้อยละ 11.59 และ 17.36 ส่วนนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีนั้น จะใช้บัตรรายการแตกต่างกันเล็กน้อย คือ ใช้บัตรชื่อเรื่องมากที่สุด
โดยมีจำนวน 11 คน หรือร้อยละ 84.62 รองลงมาจะใช้บัตรเรื่อง 2 คน หรือ
ร้อยละ 15.38 และไม่มีการใช้บัตรผู้แต่ง รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 15

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ประเภทของบัตรรายการที่ใช้คืนมากที่สุด จำแนกตามคณะ

ประเภทของบัตรรายการ ที่ใช้คืน	คณะ			รวม (N=272)
	ศึกษาศาสตร์ (N=138)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=121)	วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (N=13)	
บัตรผู้แต่ง	26 (18.84%)	22 (18.18%)	-	48 (17.65%)
บัตรชื่อเรื่อง	96 (69.57%)	78 (64.46%)	11 (84.62%)	185 (68.01%)
บัตรเรื่อง	16 (11.59%)	21 (17.36%)	2 (15.38%)	39 (14.34%)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเภทของบัตรรายการที่ใช้ค้น จำนวนตามวัตถุประสงค์ในการใช้

บัตรรายการ

เมื่อวิเคราะห์ประเภทของบัตรรายการที่นักศึกษาใช้ค้นกับวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ พบว่าในกรณีที่วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการของนักศึกษาค่อนข้างกัน เช่น เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการเรียนตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด เพื่อค้นหาหนังสืออ่านประกอบวิชาที่กำลังศึกษาตามที่ตัวเองสนใจ เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการทำกาบ้าน รายงาน เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์อ่านตามความสนใจของตัวเอง และวัตถุประสงค์เพื่อหาตำแหน่งของหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ต้องการในห้องสมุดนั้น นักศึกษาจะค้นจากบัตรชื่อเรื่อง บัตรผู้แต่ง ตามลำดับเมื่อพิจารณาถึงแหล่งที่นักศึกษาได้ข้อมูลมากที่สุดคือ รายชื่อสิ่งพิมพ์ที่อาจารย์กำหนดให้อ่าน รองลงมาคือรายการอ้างอิงที่ปรากฏท้ายเรื่องที่อ่าน ซึ่งให้ข้อมูลในรูปแบบบรรณานุกรม ที่มีทั้งชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง และรายการอื่น ๆ อีกหลายรายการ นักศึกษาจึงนำข้อมูลเหล่านี้มาค้นบัตรรายการ โดยนักศึกษาจะค้นจากบัตรที่นิยมใช้มากที่สุดคือบัตรชื่อเรื่อง บัตรผู้แต่ง และบัตรเรื่องตามลำดับ

ในกรณีที่วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการของนักศึกษาเปลี่ยนแปลงไป เช่น เพื่อค้นหาหนังสือประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโทนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีข้อมูลที่แน่นอนนักศึกษาจึงค้นจากบัตรผู้แต่งและบัตรชื่อเรื่องเท่า ๆ กัน รองลงมาจะค้นจากบัตรเรื่อง (46.15% , 46.15% และ 7.70% ตามลำดับ) และเมื่อนักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการเพื่อรวบรวมบรรณานุกรมหรือรายชื่อสิ่งพิมพ์ในเรื่องที่ตัวเองต้องการนักศึกษาจะใช้บัตรชื่อเรื่อง บัตรเรื่อง และบัตรผู้แต่ง (37.84% , 32.43% และ 29.73%) เพราะบางครั้งชื่อเรื่องจะเหมือนกับชื่อวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ จึงทำให้ง่ายกว่าชื่อผู้แต่ง และเมื่อนักศึกษา

ต้นจากบัตรเรื่องเป็นอันดับรองลงมาในเรื่องที่ต้องการ นักศึกษาสามารถหาหนังสือ
ในหมวดวิชาเดียวกันได้หลายเล่มโดยไม่จำกัดว่าใครเป็นผู้เขียนหนังสือ เป็นต้น
รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 16

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ประเภทของบัตรรายการที่ใช้ค้น จำนวนตามวัตถุประสงค์ในการใช้
บัตรรายการ

วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ	ประเภทของบัตรรายการที่ใช้ค้น			
	บัตรผู้แต่ง (N=48)	บัตรชื่อเรื่อง (N=185)	บัตรเรื่อง (N=39)	รวม (N=272)
เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการเรียน ตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด	35 (24.47%)	88 (61.53%)	20 (14.00%)	143 (100.00)
เพื่อค้นหาหนังสืออ่านประกอบวิชาที่กำลังศึกษา ตามที่ตัวเองสนใจ	25 (20.00%)	79 (63.20%)	21 (16.80%)	125 (100.00)
เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการ ทำกาบ้าน รายงาน	28 (18.92%)	99 (66.89%)	21 (14.19%)	148 (100.00)
เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการทำ วิทยานิพนธ์	6 (46.15%)	6 (45.15%)	1 (7.70%)	13 (100.00)
เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์อ่านตามความ สนใจของตัวเอง	29 (29.00%)	58 (58.00%)	13 (13.00%)	100 (100.00)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ	ประเภทของบัตรรายการที่ใช้ค้น			
	บัตรผู้แต่ง	บัตรชื่อเรื่อง	บัตรเรื่อง	รวม
	(N=48)	(N=185)	(N=39)	(N=272)
เพื่อรวบรวมบรรณานุกรมหรือรายชื่อสิ่งพิมพ์ในเรื่องที่ตัวเองต้องการ	11 (29.73%)	14 (37.84%)	12 (32.43%)	37 (100.00)
เพื่อหาตำแหน่งของหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ต้องการในห้องสมุด	15 (21.43%)	44 (62.86%)	11 (15.71%)	70 (100.00)
อื่น ๆ โปรดระบุ	-	1 (100.00%)	-	1 (100.00)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเภทของบัตรรายการที่ใช้ค้น จำแนกตามข้อมูลที่น่ามาค้น

เมื่อพิจารณาประเภทของบัตรรายการที่ใช้ค้น โดยจำแนกตามข้อมูลที่นักศึกษานำมาค้น พบว่า ประเภทของบัตรรายการที่ใช้ค้นสอดคล้องกับประเภทของข้อมูลที่น่ามาใช้ค้น และไม่สอดคล้องกับข้อมูลที่น่ามาใช้ค้นดังนี้คือ ประเภทของบัตรรายการที่สอดคล้องกับข้อมูลที่ใช้ค้นได้แก่ ข้อมูลชื่อเรื่องที่นักศึกษานำมาค้นจากบัตรชื่อเรื่อง บัตรผู้แต่ง และบัตรเรื่อง (74.73%, 16.13% และ 9.14%) รองลงมาได้แก่ ข้อมูลชื่อผู้แต่งที่เป็นสถาบัน องค์การ สมาคม ฯลฯ ที่นักศึกษานำมาค้นจากบัตรผู้แต่งเท่ากับบัตรชื่อเรื่อง (37.50%) อันดับที่สามารถได้แก่ ข้อมูลชื่อผู้แปล ซึ่งนักศึกษานำมาค้นจากบัตรผู้แต่งเท่ากับบัตรชื่อเรื่อง (35.30%) ส่วนประเภทของบัตรรายการที่ใช้และไม่สอดคล้องกับข้อมูลได้แก่ ชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคลที่นักศึกษานำไปค้นจากบัตรเรื่อง บัตรผู้แต่ง และบัตรเรื่อง (52.94%, 34.45% และ 12.61%) ข้อมูลชื่อผู้แต่งร่วม ที่นำไปค้นจากบัตรชื่อเรื่อง บัตรผู้แต่ง และบัตรเรื่อง (46.70%, 33.30% และ 20.00%) ข้อมูลหัวเรื่องที่นำไปค้นจากบัตรชื่อเรื่อง บัตรเรื่อง บัตรผู้แต่ง (51.60%, 31.19% และ 17.20%)

รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 17

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ประเภทของบัตรรายการที่ใช้ค้น จำนวนตามข้อมูลที่นำมาค้น

ประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ค้น	ประเภทของบัตรรายการที่ใช้ค้น			
	บัตรผู้แต่ง (N=48)	บัตรชื่อเรื่อง (N=185)	บัตรเรื่อง (N=39)	รวม (N=272)
ชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคล	41 (34.45%)	63 (52.94%)	15 (12.61%)	119 (100.00%)
ชื่อผู้แต่งที่เป็นสถาบัน องค์การ สมาคม ฯลฯ	6 (37.50%)	6 (37.50%)	4 (25.00%)	16 (100.00%)
ชื่อผู้แต่งรวม	5 (33.30%)	7 (46.70%)	3 (20.00%)	15 (100.00%)
ชื่อผู้แปล	6 (35.30%)	6 (35.30%)	5 (29.40%)	17 (100.00%)
ชื่อเรื่อง	30 (16.13%)	139 (74.73%)	17 (9.14%)	186 (100.00%)
หัวเรื่อง	16 (17.20%)	48 (51.61%)	29 (31.19%)	93 (100.00%)
อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-	-	-

การประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการ

จากจำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม 272 คน พบว่านักศึกษามีจำนวนมากกว่าครึ่ง (54.78%) ประสบความสำเร็จค่อนข้างมากในการค้นพบบัตรรายการ รองลงมา จำนวน 88 คน หรือ ร้อยละ 32.35 ประสบความสำเร็จปานกลางในการค้นพบบัตรรายการ มีนักศึกษาเพียง 28 คน หรือร้อยละ 10.30 เท่านั้นที่ประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการทุกครั้ง และนักศึกษามีจำนวนน้อยที่สุด 7 คน หรือร้อยละ 2.57 ที่ประสบความสำเร็จน้อยในการค้นพบบัตรรายการที่ต้องการ และไม่ปรากฏจำนวนของผู้ไม่ประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการทั้ง 3 คณะ

เมื่อจำแนกตามคณะพบว่านักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการคล้ายคลึงกัน กล่าวคือนักศึกษาจำนวนมากกว่าครึ่ง 73 และ 68 คน หรือร้อยละ 52.90 และ 56.20 ประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการค่อนข้างมาก รองลงมา จำนวน 50 และ 33 คน หรือร้อยละ 36.23 และ 27.27 อันดับที่สาม นักศึกษามีจำนวน 12 และ 16 คน หรือร้อยละ 8.70 และ 13.22 ประสบความสำเร็จทุกครั้งในการค้นพบบัตรรายการทุกครั้ง และนักศึกษามีจำนวนน้อยที่สุด 3 และ 4 คน หรือร้อยละ 2.17 และ 3.31 ประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการ สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้นประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการเพียง 2 ระดับเท่านั้น กล่าวคือนักศึกษามีจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 61.54 ประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการค่อนข้างมาก และนักศึกษามีอีก 5 คน หรือร้อยละ 34.46 ประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการปานกลาง รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 การประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการที่ต้องการ
จำแนกตามคณะ

การประสบความสำเร็จ ในการค้นพบบัตรรายการ	คณะ			รวม (N=272)
	ศึกษาศาสตร์ (N=138)	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ (N=121)	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี (N=13)	
ประสบความสำเร็จ ทุกครั้ง	12 (8.70%)	16 (13.22%)	-	28 (10.30%)
ประสบความสำเร็จ ค่อนข้างมาก	73 (52.90%)	68 (56.20%)	8 (61.54%)	149 (54.78%)
ประสบความสำเร็จ ปานกลาง	50 (36.23%)	33 (27.27%)	5 (38.46%)	88 (32.35%)
ประสบความสำเร็จน้อย	3 (2.17%)	4 (3.31%)	-	7 (2.57%)
ไม่ประสบความสำเร็จเลย	-	-	-	-

เปรียบเทียบการประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการ ระหว่าง
นักศึกษาที่มีข้อมูลและไม่มีข้อมูล

จากจำนวนนักศึกษาที่มีข้อมูลมาค้น 250 คน และนักศึกษาเพียง 22 คน ที่ไม่มีข้อมูลมาค้นบัตรรายการนั้น เมื่อเปรียบเทียบอัตราการประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากกว่าครึ่งที่มีข้อมูลมาค้น (141 และ 26 คน) ประสบความสำเร็จค่อนข้างมาก และทุกครึ่งในการค้นพบบัตรรายการร้อยละ 56.40 และ 10.40 ส่วนนักศึกษาที่ไม่มีข้อมูลมาค้น ประสบความสำเร็จในระดับเดียวกันนี้เพียงร้อยละ 36.36 และ 9.09 เท่านั้น และนักศึกษาที่มีข้อมูลมาค้นบัตรรายการยังมีอัตราการประสบความสำเร็จระดับปานกลาง (ร้อยละ 30.40) ที่มีจำนวนน้อยกว่านักศึกษาที่ไม่มีข้อมูลมาค้นบัตรรายการ (ร้อยละ 54.55) อาจกล่าวได้ว่า การมีข้อมูลมาค้นบัตรรายการนั้น มีผลต่อการประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการของนักศึกษามากกว่าการไม่มีข้อมูลมาค้น รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 19

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบการประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการระหว่าง
นักศึกษาที่มีข้อมูลและไม่มีข้อมูลมาคืน

การประสบความสำเร็จในการค้นพบ บัตรรายการ	ข้อมูล	
	มีข้อมูลมาคืน (N=250)	ไม่มีข้อมูลมาคืน (N=22)
ประสบความสำเร็จทุกครั้ง (N=28)	26 (10.40%)	2 (9.09%)
ประสบความสำเร็จค่อนข้างมาก (N=149)	141 (56.40%)	8 (36.36%)
ประสบความสำเร็จปานกลาง (N=88)	76 (30.40%)	12 (54.55%)
ประสบความสำเร็จน้อย (N=7)	7 (2.80%)	-
ไม่ประสบความสำเร็จ	-	-

เปรียบเทียบการประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการระหว่าง
นักศึกษาที่เรียนการใช้ห้องสมุดอย่างเป็นทางการ และเรียนอย่างไม่เป็นทางการ

จากจำนวนนักศึกษา 230 คนที่เรียนการใช้ห้องสมุดอย่างเป็น
ทางการ และ นักศึกษาจำนวน 42 คนที่เรียนการใช้ห้องสมุดอย่างไม่เป็น
ทางการนั้น เมื่อเปรียบเทียบอัตราการประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตร
รายการระหว่างนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า นักศึกษากลุ่มใหญ่ (132 และ
78 คน) ที่เรียนการใช้ห้องสมุดอย่างเป็นทางการ ประสบความสำเร็จค่อนข้างมาก
และ ปานกลางในการค้นพบบัตรรายการ (ร้อยละ 57.39 และ 33.91) ส่วน
นักศึกษาที่เรียนการใช้ห้องสมุดอย่างไม่เป็นทางการนั้นประสบความสำเร็จในระดับ
เดียวกันนี้เพียงร้อยละ 40.48 และ 23.81 เท่านั้น นักศึกษาที่เรียนวิชา
การใช้ห้องสมุดอย่างเป็นทางการประสบความสำเร็จในการใช้บัตรรายการทุกครั้ง
16 คน หรือร้อยละ 6.96 ส่วนนักศึกษาที่เรียนการใช้ห้องสมุดอย่างไม่เป็นทางการ
ประสบความสำเร็จในการใช้บัตรรายการทุกครั้ง 12 คน หรือร้อยละ 28.57 ส่วน
นักศึกษาที่ประสบความสำเร็จน้อยทั้ง 2 กลุ่ม มีจำนวน 4 และ 3 คน หรือร้อยละ
1.74 และ 7.14 ทำให้สรุปได้ว่าการเรียนการใช้ห้องสมุดอย่างเป็นทางการ
หรืออย่างไม่เป็นทางการนั้นมีผลต่อการประสบความสำเร็จในการใช้บัตรรายการของ
นักศึกษาดังกล่าวทั้งสิ้น รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 20

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบการประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการ
ระหว่างนักศึกษาที่เรียนการใช้ห้องสมุดอย่างเป็นทางการ และ
เรียนอย่างไม่เป็นทางการ

การประสบความสำเร็จ ในการค้นพบบัตรรายการ	วิธีเรียนการใช้ห้องสมุด	
	เรียนอย่างเป็นทางการ (N=230)	เรียนอย่างไม่เป็นทางการ (N=42)
ประสบความสำเร็จทุกครั้ง (N=28)	16 (6.96%)	12 (28.57%)
ประสบความสำเร็จ ค่อนข้างมาก (N=149)	132 (57.39%)	17 (40.48%)
ประสบความสำเร็จ ปานกลาง (N=88)	78 (33.91%)	10 (23.81%)
ประสบความสำเร็จน้อย (N=7)	4 (1.74%)	3 (7.14%)
ไม่ประสบความสำเร็จเลย	-	-

การใช้รายการต่าง ๆ ในบัตรรายการ

จากการวิเคราะห์การใช้รายการต่าง ๆ ในบัตรรายการของนักศึกษาทั้ง 3 คณะ พบว่า รายการชื่อเรื่องและหัวเรื่องเป็นรายการที่นักศึกษาใช้อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นรายการเลขเรียกหนังสือ รายการชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคล และรายการเลขสากลประจำหนังสือที่นักศึกษาใช้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายการที่ใช้ได้น้อยได้แก่ รายการชื่อผู้แต่งที่เป็นนิติบุคคล รายการชื่อผู้แปล ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์ ชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้าหรือจำนวนเล่ม ภาพประกอบ แผนที่ ตาราง ชื่อชุด หมายเหตุเพิ่มเติม และแนวสืบค้น

เมื่อจำแนกตามคณะ พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ใช้รายการชื่อเรื่องและหัวเรื่องอยู่ในระดับมาก รองลงมาจะใช้รายการเลขเรียกหนังสือชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคล และรายการเลขสากลประจำหนังสืออยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายการอื่น ๆ ใช้อยู่ในระดับน้อย

สำหรับนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น ใช้รายการชื่อเรื่องและหัวเรื่องอยู่ในระดับมาก รองลงมาจะใช้รายการเลขเรียกหนังสือชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคล เลขสากลประจำหนังสือและแนวสืบค้นในระดับปานกลาง ส่วนรายการอื่น ๆ ใช้อยู่ในระดับน้อย

ส่วนนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้นใช้แตกต่างไปจาก 2 คณะ กล่าวคือนักศึกษาใช้รายการชื่อเรื่อง เลขเรียกหนังสือและหัวเรื่องอยู่ในระดับมาก รายการอื่น ๆ ใช้อยู่ในระดับน้อย ยกเว้นรายการสถานที่พิมพ์และปีที่พิมพ์ ที่ไม่มีการใช้เลย รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 รายการต่าง ๆ ในบัตรรายการที่ใช้ จำแนกตามคณะ

รายการที่ใช้	คณะ							
	ศึกษาศาสตร์ (N=138)		มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (N=121)		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (N=13)		รวม (N=27)	
	ระดับการใช้	จำนวนผู้ไม่ใช้	ระดับการใช้	จำนวนผู้ไม่ใช้	ระดับการใช้	จำนวนผู้ไม่ใช้	ระดับการใช้	จำนวนผู้ไม่ใช้
เลขเรียกหนังสือ	ปานกลาง	8	ปานกลาง	17	มาก	-	ปานกลาง	25
ชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคล	ปานกลาง	4	ปานกลาง	4	น้อย	-	ปานกลาง	8
ชื่อผู้แต่งที่เป็นนิติบุคคล	น้อย	12	น้อย	20	น้อย	2	น้อย	34
ชื่อผู้แปล	น้อย	21	น้อย	22	น้อย	4	น้อย	47
ชื่อเรื่อง	มาก	-	มาก	-	มาก	-	มาก	-
หัวเรื่อง	มาก	1	มาก	6	มาก	-	มาก	7
ครั้งที่พิมพ์	น้อย	52	น้อย	68	น้อย	12	น้อย	136
สถานที่พิมพ์	น้อย	48	น้อย	71	-	13	น้อย	132
สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์	น้อย	49	น้อย	72	น้อย	12	น้อย	133
หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดพิมพ์	น้อย	46	น้อย	67	น้อย	11	น้อย	124
ปีที่พิมพ์	น้อย	52	น้อย	57	-	13	น้อย	122
จำนวนหน้าหรือจำนวนเล่ม	น้อย	44	น้อย	55	น้อย	8	น้อย	107
ภาพประกอบ แผนที่ ตาราง	น้อย	34	น้อย	48	น้อย	8	น้อย	90
ชื่อชุด	น้อย	24	น้อย	37	น้อย	7	น้อย	68
หมายเหตุเพิ่มเติม	น้อย	40	น้อย	58	น้อย	9	น้อย	107
เลขสากลประจำหนังสือ	ปานกลาง	40	ปานกลาง	47	น้อย	10	ปานกลาง	97
แนวสืบค้น	น้อย	22	น้อย	42	น้อย	6	น้อย	70

รายการต่าง ๆ ในบัตรรายการที่ใช้ จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้

บัตรรายการ

เมื่อวิเคราะห์ถึงรายการต่าง ๆ ในบัตรรายการที่ใช้ จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ พบว่าเมื่อนักศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการเรียนตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด วัตถุประสงค์เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการทำกรบ้าน รายงาน และวัตถุประสงค์เพื่อหาตำแหน่งของหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ต้องการในห้องสมุด นักศึกษาจะใช้รายการต่าง ๆ ในบัตรรายการคล้ายคลึงกันดังนี้ คือ รายการที่นักศึกษาใช้ในระดับมากมี 2 รายการ ได้แก่ รายการชื่อเรื่อง และรายการหัวเรื่อง รายการที่ใช้อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ รายการเลขเรียกหนังสือ รายการชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคลและรายการเลขสากลประจำหนังสือ ส่วนรายการที่ใช้อยู่ในระดับน้อยได้แก่ รายการชื่อผู้แต่งที่เป็นสถานองค์การ สมาคม ฯลฯ ชื่อผู้แปล ครั้งที่พิมพ์ จำนวนหน้าหรือจำนวนเล่ม ภาพประกอบ แผนที่ ตาราง ชื่อชุด หมายเหตุเพิ่มเติม และแนวสืบค้น

เมื่อนักศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาหนังสืออ่านประกอบวิชาที่กำลังศึกษาตามที่ตัวเองสนใจ และวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมบรรณานุกรม หรือรายชื่อสิ่งพิมพ์ในเรื่องที่ตัวเองต้องการ นักศึกษาจะใช้รายการต่าง ๆ ในบัตรรายการคล้ายคลึงกันดังนี้ คือ รายการที่นักศึกษาใช้อยู่ในระดับมากมี 3 รายการ คือ รายการชื่อเรื่อง หัวเรื่อง และเลขเรียกหนังสือ รายการที่ใช้ในระดับปานกลางมี 2 รายการ คือ รายการชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคล และรายการเลขสากลประจำหนังสือ ส่วนรายการอื่น ๆ ใช้อยู่ในระดับน้อย

สำหรับนักศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ในการค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์รายการต่าง ๆ ในบัตรรายการที่นักศึกษาใช้อยู่ในระดับมาก มี 4 รายการ คือ รายการชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคล หัวเรื่อง เลขเรียกหนังสือ ส่วนรายการอื่น ๆ มีการใช้ในระดับน้อย รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 22

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 รายการต่างๆ ในบัตรรายการที่ใช้ จำนวนคำขวัญประสงค์ในการใช้บัตรรายการ

รายการที่ใช้	วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ																							
	เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการเรียน		เพื่อค้นหาหนังสืออ่านประกอบวิชาที่กำลัง		เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการ		เพื่อค้นหาหนังสือและสิ่งพิมพ์อ่านตามความ		เพื่อรวบรวมบรรณานุกรมหรือรายชื่อสิ่งพิมพ์ใน		เพื่อหาตำแหน่งของหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่		อื่น ๆ		ไปรษณีย์									
	สถานที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด	ศึกษาตามข้อความสนใจ	ทำการบ้าน	รายงาน	ทำวิทยานิพนธ์	สนใจของตัวเอง	เรื่องส่วนตัวต้องการ	ต้องการในห้องสมุด																
จำนวน	ระดับ	จำนวน	จำนวน	ระดับ	จำนวน	จำนวน	ระดับ	จำนวน	จำนวน	ระดับ	จำนวน	จำนวน	ระดับ	จำนวน	จำนวน	ระดับ	จำนวน	จำนวน	ระดับ	จำนวน	จำนวน	ระดับ	จำนวน	
ผู้ใช้	การใช้	ผู้มาใช้	ผู้ใช้	การใช้	ผู้มาใช้	ผู้ใช้	การใช้	ผู้มาใช้	ผู้ใช้	การใช้	ผู้มาใช้	ผู้ใช้	การใช้	ผู้มาใช้	ผู้ใช้	การใช้	ผู้มาใช้	ผู้ใช้	การใช้	ผู้มาใช้	ผู้ใช้	การใช้	ผู้มาใช้	
เฉลี่ยเรื่องหนังสือ	145	ปานกลาง	127	128	มาก	144	147	ปานกลาง	125	12	มาก	260	103	ปานกลาง	169	39	มาก	233	68	ปานกลาง	204	1	ปานกลาง	271
ชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคล	149	ปานกลาง	123	131	ปานกลาง	141	157	ปานกลาง	115	13	มาก	259	109	ปานกลาง	163	39	ปานกลาง	233	68	ปานกลาง	204	1	มาก	271
ชื่อผู้แต่งที่เป็นสถาบัน-องค์การ สมาคม ฯลฯ	141	น้อย	131	119	น้อย	153	144	น้อย	128	12	น้อย	260	101	น้อย	171	37	น้อย	235	66	น้อย	206	1	ปานกลาง	271
ชื่อผู้แปล	129	น้อย	143	114	น้อย	158	130	ปานกลาง	142	9	น้อย	263	93	น้อย	179	31	น้อย	241	64	น้อย	208	1	น้อย	271
ชื่อเรื่อง	151	มาก	121	131	มาก	141	159	มาก	113	13	มาก	259	109	มาก	163	39	มาก	233	72	มาก	200	1	มาก	271
หัวเรื่อง	147	น้อย	125	129	น้อย	143	155	มาก	117	13	มาก	259	107	มาก	165	38	น้อย	234	70	มาก	202	1	ปานกลาง	271
ครึ่งต้นฉบับ	78	น้อย	194	69	น้อย	203	75	น้อย	197	6	น้อย	266	49	น้อย	223	22	น้อย	250	31	น้อย	241	-	-	272
สถานที่พิมพ์	77	น้อย	195	71	น้อย	201	81	น้อย	191	6	น้อย	266	53	น้อย	219	20	น้อย	252	31	น้อย	241	-	-	272
สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์	76	น้อย	196	69	น้อย	203	80	น้อย	192	6	น้อย	266	52	น้อย	220	19	น้อย	253	35	น้อย	237	-	-	272
หมายเลขที่รับผลิตข้อ-ในการจัดพิมพ์	83	น้อย	189	81	น้อย	191	87	น้อย	185	8	น้อย	264	58	น้อย	214	23	น้อย	249	37	น้อย	235	1	น้อย	271
ปีที่พิมพ์	83	น้อย	189	82	น้อย	190	88	น้อย	184	9	น้อย	263	63	น้อย	207	24	น้อย	248	37	น้อย	235	1	น้อย	271
จำนวนหน้าหรือจำนวนเล่ม	95	น้อย	177	91	น้อย	181	100	น้อย	172	5	น้อย	267	66	น้อย	206	28	มาก	244	29	น้อย	233	1	น้อย	271
ภาพประกอบ แผนที่-																								
ตาราง	102	น้อย	170	88	น้อย	184	105	น้อย	167	8	น้อย	264	68	น้อย	204	24	น้อย	248	43	น้อย	229	-	-	272
ชื่อผู้คิด	112	น้อย	160	106	น้อย	166	121	น้อย	151	9	น้อย	263	75	น้อย	197	31	น้อย	241	61	น้อย	211	1	มาก	271
หมายเหตุเพิ่มเติม	93	น้อย	179	90	น้อย	182	94	น้อย	178	6	น้อย	266	65	น้อย	207	26	น้อย	246	43	น้อย	229	1	น้อย	271
เฉลี่ยสากลประจำหนังสือ	91	ปานกลาง	181	85	ปานกลาง	187	97	ปานกลาง	173	7	น้อย	265	63	น้อย	209	19	ปานกลาง	253	43	ปานกลาง	229	-	-	272
แนวสืบค้น	120	น้อย	152	104	น้อย	168	121	น้อย	151	11	น้อย	261	83	น้อย	189	31	น้อย	241	58	น้อย	214	1	มาก	271

ปัญหาที่พบในการใช้บัตรรายการ

ปัญหาที่พบในการใช้บัตรรายการของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 สาเหตุ คือสาเหตุที่เกิดจากห้องสมุด และสาเหตุที่เกิดจากตัวนักศึกษา ซึ่งผลปรากฏว่าปัญหาที่เกิดจากห้องสมุด 7 ปัญหาเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง 4 ปัญหา คือ หัวเรื่องในบัตรรายการที่ไม่ตรงกับหัวข้อที่ต้องการจะค้น (3.08) รองลงมาคือ บัตรแบ่งตอนมีน้อยทำให้ต้องใช้เวลานาน (2.88) ลืมชื่อบัตรรายการแน่นเกินไปทำให้ค้นไม่สะดวก (2.69) ขาดบัตรโยง"ดูที่" และ"ดูเพิ่มเติมที่" (2.62) และปัญหาที่อยู่ในระดับน้อยมี 3 ปัญหา คือ มีหนังสือแต่ไม่มีบัตรรายการ (2.32) บัตรรายการเรียงผิดที่ (2.29) ข้อความในบัตรรายการพิมพ์ผิด (1.93)

สำหรับปัญหาที่เกิดจากความผิดพลาดของนักศึกษาในการใช้บัตรรายการ พบว่าอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด 11 ปัญหา คือไม่เข้าใจการลงรายการด้วยชื่อเรื่องแบบฉบับ (2.54) ไม่เข้าใจการลงรายการชื่อผู้แต่งที่เป็นชาวต่างประเทศ (2.29) ไม่เข้าใจบัตรโยงและบัตรเพิ่มต่างๆ (2.28) ไม่เข้าใจการลงรายการผู้แต่งที่เป็นสถาบัน องค์การ สมาคม ฯลฯ (2.19) ไม่เข้าใจการลงรายการผู้แต่งที่เป็นนามแฝง (2.18) ไม่เข้าใจการลงรายการผู้แต่งที่มีบรรดาศักดิ์ (2.17) ข้อมูลที่นำมาค้นบัตรรายการไม่ถูกต้อง (1.97) ไม่เข้าใจการเรียงบัตร ไม่คุ้นเคยกับการเรียงบัตรตามลำดับอักษร (1.90) ไม่มีความรู้ในการใช้บัตรรายการ (1.82) ค้นบัตรรายการผิดตู้ (1.76) และไม่เข้าใจรายการต่างๆ ในบัตรรายการว่าเป็นรายการผู้แต่งหรือรายการชื่อเรื่อง (1.74)

เมื่อจำแนกตามคณะพบว่าปัญหาในการใช้บัตรรายการที่เกิดจากห้องสมุดที่นักศึกษาพบในระดับปานกลางทั้ง 3 คณะ คือ หัวเรื่อง ในบัตรรายการที่ไม่ตรงกับหัวข้อที่ต้องการจะค้น และปัญหาบัตรแบ่งตอนมีน้อยทำให้ต้องใช้เวลานานในการค้นบัตรรายการ ส่วนปัญหาลิ้นชักบัตรรายการแน่นเกินไปทำให้ค้นไม่สะดวก และปัญหาการขาดบัตรโยง "ดูที่" และ "ดูเพิ่มเติมที่" นั้นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ พบอยู่ในระดับน้อย ส่วนนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาข้อความในบัตรรายการพิมพ์ผิด บัตรรายการเรียงผิดที่ และปัญหาไม่มีหนังสือแต่ไม่มีบัตรรายการนั้น นักศึกษาทั้ง 3 คณะพบอยู่ในระดับน้อย

ส่วนปัญหาในการใช้บัตรรายการที่เกิดจากตัวนักศึกษา ได้แก่ ปัญหาการไม่มีความรู้ในการใช้บัตรรายการไม่เข้าใจรายการต่าง ๆ ในบัตรรายการว่าเป็นรายการผู้แต่งหรือรายการชื่อเรื่อง ไม่เข้าใจการลงรายการผู้แต่งที่เป็นสถาบัน ไม่เข้าใจการลงรายการผู้แต่งที่ใช้นามแฝง ไม่เข้าใจการลงรายการผู้แต่งที่มีบรรดาศักดิ์ ไม่เข้าใจการลงรายการด้วยชื่อเรื่องแบบฉบับ ข้อมูลที่นำมาค้นบัตรรายการไม่ถูกต้อง เช่น จดหรือจามาผิดปัญหาเหล่านี้พบอยู่ในระดับน้อยของนักศึกษาทั้ง 3 คณะ ยกเว้นปัญหาการไม่เข้าใจการเรียงบัตรรายการไม่คุ้นเคยกับการเรียงบัตรรายการตามลำดับอักษร และปัญหาการค้นบัตรรายการผิดตู้ ที่นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใช้อยู่ในระดับที่น้อยที่สุด รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 23

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

จากแบบสอบถามปลายเปิด มีนักศึกษาจำนวน 109 คน ได้เสนอแนะความคิดเห็นต่องานทำบัตรรายการของหอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ โดยข้อเสนอแนะที่นักศึกษาเสนอแนะมากที่สุดคือ หอสมุดควรเปลี่ยนบัตรรายการที่เก่า ตัวพิมพ์ไม่ชัด บัตรชำรุดฉีกขาดเสียใหม่ คิดเป็นร้อยละ 16.51 รองลงมาได้แก่ หอสมุดควรมีป้ายค่าเตือนให้ผู้ใช้บัตรรายการใส่ลิ้นชักบัตรให้ตรงช่อง และในแต่ละวันควรมีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบและใส่ลิ้นชักบัตรให้ตรงช่อง คิดเป็นร้อยละ 14.68 อันดับที่สามได้แก่ หอสมุดควรเพิ่มโต๊ะที่ใช้ค้นบัตรรายการ เพราะว่างลิ้นชักบัตรรายการไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 13.76 รายละเอียดต่าง ๆ แสดงไว้ในตารางที่ 24

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของนักศึกษาที่ใช้บัตรรายการใน
หอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ควรเปลี่ยนบัตรรายการที่เก่าตัวพิมพ์ไม่ชัด ชำรุด ฝึกขาด เล่มใหม่	18	16.51
ควรมีป้ายค่าเตือนให้ผู้ใช้บัตรรายการใส่ลิ้นชักบัตรให้ ตรงช่อง และในแต่ละวันควรมีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบ และลิ้นชักบัตร ให้ตรงช่อง	16	14.68
ควรเพิ่มโต๊ะที่ใช้ค้นบัตรรายการ เพราะวางลิ้นชัก บัตรรายการไม่เพียงพอ	15	13.76
มีบัตรรายการแต่ไม่มีหนังสือ ถ้าไม่มีหนังสือก็ควรดึง บัตรรายการออกเสีย	11	10.09
ควรเพิ่มบัตรแบ่งตอนให้ละเอียดกว่านี้	10	9.17
ตัวอักษรที่ติดหน้าลิ้นชักและตู้บัตรควรโตกว่านี้	7	6.42
ควรมีเจ้าหน้าที่คอยแนะนำผู้ใช้บัตรรายการไม่เป็น และควรมีการสอนหรือปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดด้วย	6	5.50
ควรมีการค้นบัตรรายการด้วยคอมพิวเตอร์โดยให้ผู้ใช้ ได้ใช้ด้วยตัวเอง	5	4.59
ควรมีกระดาษและปากกาบริการ ณ บริเวณ ตู้บัตรรายการด้วย	5	4.59
บัตรรายการของหนังสือ "น" หรือนวนิยายควรแยกต่างหาก	4	3.67

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
บัตรรายการควรออกพร้อมหนังสือ	3	2.75
ควรขยายตัวบัตรรายการและควรมีเพิ่มอีก 1 แห่ง เพื่อความสะดวกในการใช้	2	1.83
อยากให้บัตรรายการในห้องสมุดเป็นแบบ AACR 1 หรือแบบ AACR 2 แบบใดก็ได้เพียงอย่างเดียว	2	1.83
ควรใช้ตัวพิมพ์ไม่ใช่ตัวเขียนเพราะอ่านยาก	2	1.83
ควรเรียงบัตรตามหมวดหมู่ของหนังสือ เช่น 000, 100, 200 ฯลฯ	1	0.92
บัตรรายการมีรายละเอียดน้อย	1	0.92
ตัวพิมพ์ในบัตรรายการเล็ก	1	0.92

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ช่วงเวลาที่แจกแบบสอบถาม เป็นช่วงใกล้สอบปลายภาค มีจำนวนนักศึกษาใช้บัตรรายการน้อยกว่าปกติ และทำให้ได้รับแบบสอบถามคืนมาต่ำกว่าที่คาดไว้ ทำให้มีผลกระทบต่อการวิจัย

2. การแจกแบบสอบถามในภาคเรียนที่ 1 มีผลต่อการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาเพราะ นักศึกษาปีที่ 1 บางคณะ และบางสาขาวิชา ยังไม่ได้ลงทะเบียนเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดและทักษะการเรียนรู้ (421-101) ซึ่งมีผลต่อการตอบและให้ข้อมูลในแบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาการใช้บัตรรายการของอาจารย์ ช่างการ ลูกจ้างและตลอดจนบุคคลภายนอก ที่เข้าใช้บัตรรายการในหอสมุด จอนห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการด้วย เพื่อที่จะได้ทราบถึงลักษณะการใช้บัตรรายการของหอสมุดทุกประเภท ที่คาดว่าจะมีลักษณะการใช้บัตรรายการแตกต่างกัน

2. ควรมีการศึกษาการใช้บัตรรายการของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ด้วย เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยมาศึกษาเปรียบเทียบกัน ทำให้ทราบถึงลักษณะการใช้บัตรรายการว่ามีข้อคล้ายคลึงหรือแตกต่างกัน เพื่อที่จะนำผลการศึกษามาปรับปรุงงานทำบัตรรายการต่อไป